

FORORD

Når et ungt menneske rammes af en psykose, har det store konsekvenser for den unge selv og for omgivelserne. I nogle tilfælde har symptomerne været til stede i en længere periode, og der har måske allerede ved behandlingens start været sociale konsekvenser af sygdommen. Måske har den unge afbrudt sin uddannelse eller sit arbejde, er blevet socialt isoleret og har ændret vaner, interesser og døgnrytme. Både den unge og familien står ofte uforstående over for, hvad sygdommen indebærer, og hvilke forholdsregler der er nyttige og nødvendige.

OPUS er et projekt i psykiatrien, der især handler om tidlig opsporing og intensiv behandling af yngre mennesker med psykose. OPUS startede i Århus og København i 1998 som et behandlings- og forskningsprojekt. Forskningen har vist, at en tidlig indsats har en meget positiv effekt. OPUS blev efter projektperioden et permanent ambulansetilbud.

Navnet OPUS er lånt fra musikkens verden. OPUS er derfor ikke en forkortelse, men en betegnelse, der er valgt for at afspejle initiativtagernes ønske om øget samspil mellem de forskellige parter, der er involveret i behandling af og støtte til yngre mennesker med psykose. Hvis et stykke musik skal lyde godt, er det ikke tilstrækkeligt, at hvert orkestermedlem har sit eget lille partitur foran sig og spiller hver sin lille stump melodi på hvert sit instrument. Det nytter ikke, at den enkelte spiller fejlfrit, hvis det er uden sammenhæng med, hvad sidemanden spiller, og det ikke bliver sikret, at hele satsen eller symfonien afvikles planmæssigt. Orkestrering er et udtryk, der er blevet anvendt om organiseringen af behandlingsindsatsen, og udtrykket illustrerer meget godt, at behandlingsindsatsen kræver nøje planlægning: Instrumenterne skal afstemmes med hinanden, man skal tage nøje stilling til besætningen, det må ikke gå galt med synkroniseringen, rækkefølgen skal overholdes, og de forskellige musikere skal spille forte eller pianissimo på de planlagte tidspunkter.

I den psykiatriske behandling er samspillet mellem de forskellige elementer i behandlingen afgørende. Hvis f.eks. medicinen har bivirkninger, som patienten ikke kan holde ud, kan det føre til, at han eller hun holder op med at tage medicinen og derfor får tilbagefald. Hvis patienten bliver mødt af forskellige behandlere fra gang til gang, falder motivationen for at overholde aftaler, og patienten dropper

måske ud af behandlingen. Hvis der ikke er tilrettelagt et program, som fanger patientens interesse, ender patienten måske med at sidde alene derhjemme. Ubehandlede angstsymptomer kan måske føre til, at patienten selvmedicinerer sig med alkohol og derved bliver ustabil og ude af stand til at følge behandlingen. Hver enkelt brik i behandlingen spiller en vigtig rolle, og samspillet kræver planlægning.

Med denne bog har vi ønsket at formidle den aktuelle viden og erfaring på området til fagfolk med interesse for behandling af yngre mennesker med psykose. Endvidere håber vi, at også brugere af psykiatrien – de unge selv og deres pårørende – kan få glæde af bogen.

Merete Nordentoft